



KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 22.12.2005
KOM(2005) 695 v konečném znění

2005/0271 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti
bezpečnostních a zpravodajských služeb**

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Obecné souvislosti

Terorismus se stal mezinárodní hrozbou, s níž se členské státy už nemohou vypořádat samy. EU vypracovala protiteroristickou politiku, v jejímž rámci bojují členské státy proti terorismu se stejnou rozhodností a odhodláním, přičemž respektují lidská práva a základní svobody. Byly schváleny důležité právní předpisy a politiky s cílem pomoci Evropské unii v předcházení terorismu a boji proti němu. Evropská rada schválila zejména Akční plán EU pro boj proti terorismu. V každém členském státě proběhl také přezkum opatření přijatých k boji proti terorismu v rámci celé EU.

Navzdory pokroku dosaženému na úrovni EU zbývá na poli boje proti terorismu ještě hodně práce. Konkrétně je nutno realizovat příslušná opatření stanovená v Akčním plánu EU pro boj proti terorismu, v haagském programu, v akčním plánu Rady a Komise, kterým se provádí haagský program a opatření vyplývající z prohlášení Rady ze dne 13. července 2005¹.

Základním prvkem úsilí EU o předcházení terorismu a boj proti němu je předávání všech důležitých informací členských států Europolu. Důležitou součástí tohoto procesu je předávání informací získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států.

Členské státy musí poskytovat také důležité informace jiným členským státům, které jim pomohou při předcházení terorismu a v boji proti němu. Bezpečnostní a zpravodajské služby členských států hrají v tomto směru klíčovou úlohu.

• Odůvodnění a cíle návrhu

Článek 29 Smlouvy o Evropské unii (SEU) stanoví, že cílem EU je poskytovat svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany a že tohoto cíle se dosáhne předcházením organizované i neorganizované trestné činnosti a bojem proti ní, zejména proti terorismu a dalším zvláštním formám trestné činnosti prostřednictvím:

- užší spolupráce donucovacích orgánů, celních a jiných příslušných orgánů členských států přímo nebo prostřednictvím Evropského policejního úřadu (Europolu) v souladu s články 30 a 32.

Ve svém prohlášení o boji proti terorismu ze dne 25. března 2004 podtrhla Evropská rada význam:

- co nejlepšího a nejúčinnějšího využití institucí EU k posílení spolupráce v boji proti terorismu;
- dalšího rozvoje vztahů mezi Europolem a zpravodajskými službami; a

¹ 11158/1/05 JAI 255.

- kvalitnějšího mechanismu pro spolupráci a podporu účinné spolupráce mezi policejními, zpravodajskými a bezpečnostními službami.

Aby byla EU schopna předcházet terorismu a bojovat s ním, musí se zaměřit na ochranu bezpečnosti Unie jako celku. Tuto ochranu usnadňuje předávání informací všech příslušných donucovacích orgánů, bezpečnostních a zpravodajských služeb Europolu. Zpracování těchto informací napomáhá Europolu v jeho operativních i strategických analýzách týkajících se terorismu.

Úmluva o Europolu zajišťuje už dnes členským státům právní rámec pro předávání informací o terorismu Europolu. V zásadě nic nebrání předávání informací získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu. Ve své zprávě o provádění Akčního plánu EU pro boj s terorismem² adresované Radě však Europol názorně popisuje, že neprobíhá žádné uspořádané poskytování údajů o terorismu ze strany bezpečnostních a zpravodajských služeb pro analýzy Europolu týkající se terorismu. Podle odhadu Europolu v hodnotící zprávě o druhé protiteroristické pracovní skupině³ dodávají nejvíce údajů pro příslušné analýzy a projekty protiteroristické pracovní skupiny spíše donucovací orgány než bezpečnostní a zpravodajské služby.

Jak Evropská rada, tak Europol uznaly, že je třeba upevnit vztahy mezi Europolem a bezpečnostními a zpravodajskými službami členských států. V této souvislosti se zcela jasně rýsuje potřeba vytvořit mechanismus k zajištění předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb Europolu. Rozhodnutím Rady se takový mechanismus zavádí.

Členské státy musí spolupracovat a vyměňovat si informace za účelem předcházení terorismu a boje s ním. Důležitou součástí tohoto procesu je předávání informací získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států. Evropská rada také zdůraznila, že členské státy by měly neprodleně upozornit příslušné orgány dalších členských států na informace, které mají k dispozici jejich služby a které se týkají ohrožení jejich vnitřní bezpečnosti. Rozhodnutí Rady předpokládá, že členské státy budou předávat informace vyplývající z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb ostatním členským státům s cílem napomoci jim v předcházení terorismu a boji proti němu. Tímto návrhem není dotčen dvoustranný mechanismus předávání informací mezi členskými státy.

Síť BDL (styčných kanceláří) představuje nástroj výpočetní techniky, který pomáhá při předávání zašifrovaných informací. Přístup do této sítě by měly mít jak donucovací orgány, bezpečnostní a zpravodajské služby členských států, tak Europol. Mohl by to být užitečný mechanismus pro předávání informací v souladu s tímto návrhem rozhodnutí Rady.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

Rozhodnutí Rady 2005/671/SVV ze dne 20. září 2005 o výměně informací a spolupráci v oblasti teroristických trestných činů předpokládá, že v rámci policejních složek nebo jiných orgánů činných v trestním řízení jednotlivých členských států budou určeny specializované útvary, které budou mít přístup a budou shromažďovat všechny důležité údaje získané z vyšetřování teroristické trestné činnosti vedeného orgány činnými v trestním řízení. Rovněž stanoví, že bude určen národní zpravodaj Eurojustu pro věci terorismu nebo vhodný soudní

² 9156/05 JAI 178.

³ 12992/1/05 JAI 33.

nebo jiný příslušný orgán, který má přístup k veškerým důležitým informacím týkajícím se trestního stíhání a odsouzení za teroristické trestné činy.

Toto rozhodnutí počítá s předáváním informací shromážděných specializovaným útvarům členského státu a národním zpravodajem Eurojustu nebo vhodným soudním či jiným příslušným orgánem Europolu resp. Eurojustu. Stanoví rovněž, že členský stát zpřístupní dalším zainteresovaným členským státům informace o teroristické trestné činnosti.

Rozhodnutí Rady 2005/671/SVV se jmenovitě nevztahuje na bezpečnostní a zpravodajské služby. Schválení a provedení rozhodnutí Rady o předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb a rozhodnutí Rady 2005/671/SVV posílí tok informací o teroristických trestných činech poskytovaných donucovacími orgány, bezpečnostními a zpravodajskými službami členských států.

Článek 2 Úmluvy o Europolu z roku 1995 stanoví, že cílem Europolu je zdokonalit prostřednictvím opatření uvedených v této úmluvě výkonnost a spolupráci příslušných orgánů v členských státech při předcházení terorismu a boji proti němu a jiným závažným formám mezinárodní a organizované trestné činnosti.

Návrh rámcového rozhodnutí Rady o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a soudní spolupráce v trestních věcech⁴. Tento nástroj zajišťuje právní rámec pro účinnou ochranu osobních údajů v otázkách spadajících pod hlavu VI Smlouvy o Evropské unii.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Rozhodnutí Rady o předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb usiluje o zajištění úplného respektování práva na svobodu a bezpečnost, práva na respektování soukromého a rodinného života a práva na ochranu osobních údajů (články 6, 7 a 8 Charty základních práv Evropské unie).

Dosahuje toho pomocí mechanismu, jehož úkolem je napomoci při předcházení terorismu a v boji proti němu, zajistit předávání informací celostátním kontaktním místům v souladu s vnitrostátní právní úpravou a zajistit předávání informací Europolu v souladu s Úmluvou o Europolu.

Osobní údaje, které se mají zpracovávat podle tohoto rozhodnutí Rady, se budou zpracovávat v souladu s rámcovým rozhodnutím Rady 2006/XX/SVV o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a soudní spolupráce v trestních věcech respektive v souladu s Úmluvou o Europolu.

- **Posouzení dopadů**

Byly posouzeny tyto tři legislativní alternativy:

– Žádný nový nebo doplňující právní předpis.

Nečinnost by vedla k pokračování stávající situace, která ne zcela vyhovuje aktuálním bezpečnostním výzvám. Ani jeden ze stávajících nástrojů či projektů nepřináší zlepšení, o něž usiluje předkládané rozhodnutí Rady.

⁴ KOM(2005)475.

– Návrh rámcového rozhodnutí Rady.

Jako optimální se jeví umožnit členským státům jistou flexibilitu při jmenování kontaktních míst a předávání informací dalším členským státům. Úmluva o Europolu již dnes zajišťuje právní rámec pro předávání informací členských států Europolu. Za těchto okolností by zřejmě bylo v rozporu se zásadou proporcionality, kdyby se předložil návrh na harmonizaci příslušných vnitrostátních předpisů členských států.

– Návrh rozhodnutí Rady.

Za nejlepší způsob uspokojení aktuální potřeby zajistit předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu a dalším členským státům se považuje návrh rozhodnutí Rady. Předkládaný návrh zakládá mechanismus předávání zmíněných informací, aniž by bylo nutno zřizovat nové útvary (služby) či sbližovat vnitrostátní právní předpisy.

Pokud jde o základní práva, je třeba zdůraznit, že rozhodnutí přispěje k provedení článků 2 a 3 Charty základních práv Evropské unie, která stanoví, že každý má právo na život a osobní nedotknutelnost. Vyšší ochrany soukromí osob, jejichž údaje se zpracovávají podle tohoto rozhodnutí, se dosahuje pomocí rámcového rozhodnutí Rady o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a soudní spolupráce v trestních věcech.

2. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

• Shrnutí navrhovaných opatření

Předkládané rozhodnutí Rady počítá s jmenováním kontaktních míst z řad bezpečnostních a zpravodajských služeb jednotlivých členských států. Tyto služby předávají určeným kontaktním místům všechny důležité informace o teroristických trestných činech, které získají při své činnosti. Rozhodnutí rady stanoví rovněž předávání informací o teroristických trestných činech ze strany kontaktních míst Europolu.

Rozhodnutí Rady stanoví předávání informací o teroristických trestných činech, které obdrží kontaktní místo členského státu, kontaktním místům jiných dotčených členských států.

• Právní základ

Ustanovení čl. 30 odst. 1 písm. b) a čl. 34 odst. 2 písm. c) Smlouvy o EU

• Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity se vztahuje na činnost Unie.

Cíle návrhu nemohou být uspokojivě dosaženy členskými státy z těchto důvodů:

Terorismus je mezinárodním jevem a žádný členský stát se sám nedokáže s ním účinně vypořádat. Pokud jde o předcházení terorismu a boj s ním, klíčovou roli hraje v EU Europol. Europol musí dostávat potřebné informace od členských států, aby mohl plnit své úkoly, a zejména aby mohl zpracovávat vlastní analýzy a projekty své protiteroristické pracovní skupiny. Předáním důležitých informací Europolu nebo jejich zadáním do informačního systému Europolu přispívá každý stát k vyšší bezpečnosti EU jako celku.

Cíle návrhu budou lépe dosaženy prostřednictvím opatření na úrovni Unie z těchto důvodů:

Prvořadým cílem rozhodnutí Rady je zajistit předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu. Europol může přijímat informace od všech členských států, a proto je schopen vypracovávat přístup a stanovisko EU k předcházení terorismu a boji s ním. Toho však nemůže být dosaženo samostatným jednáním členského státu ani předáváním informací mezi omezeným počtem členských států.

Návrh je proto v souladu se zásadou subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z těchto důvodů:

Návrh počítá se zavedením mechanismu k zajištění předávání informací a operativní stránky nechává uvážení členských států.

Předpokládá se, že v důsledku provedení předkládaného rozhodnutí Rady nevzniknou členským státům nadměrné náklady ani zátěž. Členské státy nebudou muset zřizovat nové orgány ani služby. Každý členský stát bude povinen předávat Europolu informace, které v zásadě již nyní smí předávat v souladu s ustanoveními Úmluvy o Europolu. Případné náklady, které vzniknou členským státům v důsledku provedení rozhodnutí Rady, budou úměrné příspěvku předkládaného rozhodnutí k předcházení terorismu a boji s ním.

- **Volba nástrojů**

Navrhovaným nástrojem je rozhodnutí na základě čl. 34 odst. 2 písm. c) SEU.

Forma rozhodnutí byla zvolena, protože je nutné přijmout akt s obecnou působností, který je v celém rozsahu pro členské státy závazný.

3. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 30 odst. 1 písm. b) a čl. 34 odst. 2 písm. c) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise⁵,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu⁶,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská unie si sama stanovila cíl zajistit svým občanům vysokou úroveň ochrany v prostoru svobody, bezpečnosti a práva cestou společného postupu členských států v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech.
- (2) V haagském programu o posilování svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii, který přijala Evropská rada dne 4. listopadu 2004, se zdůrazňuje, že se nadále musí plně realizovat všechny prvky z prohlášení Evropské rady ze dne 25. března 2004 a z Akčního plánu EU pro boj s terorismem, a zejména je třeba lépe využívat Europol a Eurojust.
- (3) Akční plán Rady a Komise, kterým se provádí haagský program⁷, předpokládá posílení spolupráce mezi příslušnými orgány v boji proti terorismu prostřednictvím specializovaných kontaktních míst v členských státech, která budou mít přístup ke všem potřebným informacím a poznatkům zpravodajských služeb o teroristické činnosti, včetně osob, skupin a dalších subjektů.
- (4) Rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV ze dne 13. června 2002⁸ o boji s terorismem stanoví, aby členské státy přijaly opatření potřebná k tomu, aby se na určité úmyslné činy, jež jsou v jejich vnitrostátním právu definovány jako trestné činy, pohlíželo jako na teroristické trestné činy. Toto rozhodnutí také stanoví, aby členské státy přijaly opatření potřebná k tomu, aby byly trestány určité úmyslné činy spáchané ve spojení s teroristickými skupinami, aby mezi teroristické trestné činy patřily určité činy s vazbou na teroristické aktivity a činy, jež podněcují ke spáchání určitých

⁵ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁶ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁷ Úř. věst. C 198, 12.8.2005, s. 1.

⁸ Úř. věst. L 164, 22.6.2002, s. 3.

trestných činů nebo napomáhají při jejich páčání, jakož i pokusy o spáchání určitých trestných činů.

- (5) Článek 2 Úmluvy o Europolu ze dne 26. července 1995⁹ stanoví, že cílem Europolu je zdokonalit prostřednictvím opatření uvedených v této úmluvě výkonnost a spolupráci příslušných orgánů v členských státech při předcházení terorismu a boji proti němu a jiným závažným formám mezinárodní a organizované trestné činnosti.
- (6) Rozhodnutí Rady 2005/671/SVV ze dne 20. září 2005 o výměně informací a spolupráci týkající se teroristických trestných činů¹⁰ stanoví, aby členské státy předávaly Europolu a Eurojustu informace týkající se vyšetřování, stíhání a trestání teroristických trestných činů. Toto rozhodnutí také stanoví, aby členský stát zpřístupnil ostatním zainteresovaným členským státům informace o teroristických trestných činech, ale výslovně tuto povinnost nevztahuje na bezpečnostní a zpravodajské služby, jež hrají také důležitou úlohu v předcházení terorismu v rámci jejich činnosti zaměřené na ochranu národní bezpečnosti, při níž shromažďují a analyzují poznatky zpravodajských služeb.
- (7) Je proto nutné posílit předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu a tím mu napomoci při získávání všech informací potřebných k plnění jeho úkolů.
- (8) Členské státy by měly spolupracovat a vyměňovat si informace za účelem předcházení terorismu a boje s ním. Důležitou součástí tohoto procesu je předávání informací získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států. Je proto nutné přijmout ustanovení o vzájemném předávání informací získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb mezi členskými státy.
- (9) Protože cílů navrhovaného opatření, zejména zřízení mechanismu pro předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu a mezi členskými státy navzájem nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni samostatně jednajících členských států, a tudíž, z důvodu rozsahu a účinků opatření, jich může být lépe dosaženo na úrovni Evropské unie, může Rada přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity, která je stanovena v článku 5 Smlouvy o ES a na niž se odkazuje v článku 2 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality nezachází tato směrnice dále, než je pro tyto účely nezbytné.
- (10) Toto rozhodnutí respektuje základní práva a zachovává zásady uznané především Listinou základních práv Evropské unie,

⁹ Úř. věst. C 316, 27.11.1995, s. 2. Úmluva naposledy pozměněná Protokolem ze dne 27. listopadu 2003 vypracovaného na základě čl. 43 odst. 1) Úmluvy o zřízení Evropského policejního úřadu (Úmluva o Europolu), kterým se tato úmluva mění (Úř. věst. C 2, 6.1.2004, s. 3).

¹⁰ Úř. věst. L 253, 29.9.2005, s. 22

ROZHODLA TAKTO:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Tímto rozhodnutím se zřizuje mechanismus k zajištění předávání informací o teroristických trestných činech získaných z činnosti bezpečnostních a zpravodajských služeb členských států Europolu. Zřizuje se také mechanismus k zajištění výměny informací o teroristických trestných činech mezi bezpečnostními a zpravodajskými službami členských států.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí platí následující definice:

- a) „teroristickými trestnými činy“ se rozumí trestné činy uvedené v člancích 1 až 4 rámcového rozhodnutí 2002/475/SVV;
- b) „Europolem“ se rozumí Evropský policejní úřad zřízený Úmluvou o zřízení Evropského policejního úřadu ze dne 26. července 1995 („Úmluva o Europolu“);
- c) „bezpečnostními a zpravodajskými službami“ se rozumí orgány členských států, které odpovídají za shromažďování a analýzu zpravodajských poznatků za účelem boje proti všemu, co ohrožuje demokratický právní řád, bezpečnost a základní zájmy státu, včetně boje proti terorismu;
- d) „důležitými informacemi“ se rozumí poznatky zpravodajských služeb o teroristických trestných činech, které se týkají nebo se mohou týkat dvou nebo více členských států.

Článek 3

Kontaktní místa členských států

1. Každý členský stát přijme opatření potřebná k zajištění toho, aby jeho bezpečnostní a zpravodajské služby předávaly v souladu s odstavcem 2 jeho celostátnímu kontaktnímu místu všechny důležité informace o teroristických trestných činech získané z jejich činnosti.
2. Každý členský stát jmenuje do tří měsíců od vstupu v platnost tohoto rozhodnutí celostátní kontaktní místo v rámci svých bezpečnostních a zpravodajských služeb.
3. Členské státy písemně informují generální sekretariát Rady a Komise o jmenovaném celostátním kontaktním místě a případných následných změnách.

Článek 4

Předávání informací Europolu

Každý členský stát přijme nezbytná opatření za účelem zajištění, aby informace získané jeho celostátním kontaktním místem byly předány Europolu v souladu s ustanoveními Úmluvy o Europolu.

Článek 5

Předávání informací jiným členským státům

Každý členský stát přijme nezbytná opatření za účelem zajištění, aby informace získané jeho celostátním kontaktním místem byly předány celostátním kontaktním místům ostatních dotčených členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Článek 6

Dohled a hodnocení

1. Členské státy podávají generálnímu sekretariátu Rady a Komise zprávy o opatřeních přijatých k plnění povinností, které jim ukládá toto rozhodnutí Rady. První zprávu o těchto opatřeních podají členské státy do jednoho roku od data vstupu v platnost tohoto rozhodnutí a poté každé dva roky.
2. Komise předloží Radě zprávu o provedení tohoto rozhodnutí na základě informací od členských států a Europolu. Komise podá první zprávu do osmnácti měsíců od data vstupu v platnost tohoto rozhodnutí a poté každé dva roky.

Článek 7

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda/předsedkyně*